

Häiriötilanteet tulisi huomioida kiinteistöjen pelastussuunnitelmissa

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK suosittaa kiinteistöjä tarkistamaan pelastussuunnitelmansa ja varmistamaan, että niissä on annettu ohjeet myös erilaisten yhteiskunnan häiriöiden varalle. Laaja-alaiset ja pitkäkestoiset sähkökatkot ovat viime päivinä piinanneet Etelä-Savoa. Talo- ja kiinteistöyhtiöiden on hyvä arvioida sähköhäiriön riskiä ja miettiä mahdolliset toimenpiteet sellaisen varalle. Vakavissa häiriötilanteissa viranomaispalvelut kuormittuvat ja perheiltä ja yhteisöiltä edellytetään tavanomaista suurempaa omatoimisuutta. Yhteisöllisyys ja naapuriapu ovat tärkeitä tekijöitä.

Yli viiden asunnon kiinteistöiltä edellytetään pelastussuunnitelmaa. Suunnitelma on hyvä väline arvioida sähkökatkon aiheuttamat riskit ja ohjeistaa asukkaiden toimintaa. Pelastussuunnitelmassa tulisi nimetä turvallisuushenkilöstö, joka tarvittaessa välittää ohjeet asukkaille ja auttaa hädänalaisia.

Laaja-alainen sähkökatko vaikuttaa kaikkeen elämiseen. Valaistuksen ja lämmityksen katkeamisen lisäksi pitkittyvä sähköhäiriö vaikuttaa yhdyskuntatekniikan toimivuuteen ja viestintään. Ruuan ja polttoaineen saatavuus voivat vaikeutua jakeluasemien ja maksupäätteiden pimentyessä.

Pitkässä sähkökatkossa erityisiä riskiryhmiä ovat yksinelävät vanhukset ja ulkopuolisesta avusta riippuvaiset henkilöt. Asuinrakennuksissa on hyvä kartoittaa riskiryhmiin kuuluvat ja selvittää, että asiat ovat häiriön sattuessa kunnossa. Taloyhtiöissä, joissa on väestönsuoja, voidaan turvautua väestönsuojelumateriaalin käyttöön. Väestönsuojan vesisäiliötä voidaan käyttää varaveden varastointiin. Kuivakäymälät taas toimivat vaikka jätevesihuolto pettäisi.

Jokaisen talouden on hyvä varautua osaltaan mahdolliseen häiriöön. SPEK suosittelee kotitalouksia varautumaan kotivaralla eli päivittäisen tarpeen ylittävällä elintarvike- ja lääkevarastolla. Lisäksi on hyvä varata taskulamppuja ja radio paristoineen sekä riittävästi käteistä muutaman päivän perushankintoihin.

Muita neuvoja tilanteeseen:

- Älä mene hissiin.
- Sulje kaikki auki jääneet sähkölaitteet, jotta et unohda niitä päälle sähkökatkon jälkeen.
- Pidä pakastin suljettuna, niin se säilyttää kylmyyden paremmin. Pakastimen voi myös peittää huovalla tai vastaavalla.
- Kylmänä aikana sulje ovet ja ikkunat hukkalämmön estämiseksi.
- Maahan pudonneet sähköjohdot ovat vaarallisia ja niistä pitää pysyä vähintään 30 metrin päässä.
- Varmista, että vesijohdot eivät pääse jäätymään.

Tiedotus ja viestintä ovat sähköverkon häiriötilanteessa kriittisiä osa-alueita. Riittääkö kännykän lataus ja saako lisävirtaa esimerkiksi auton akusta tai invertterin kautta? Viranomaistiedotuksia varten pitäisi olla toimiva patteriradio. Yle Radio Suomen lähetyksiä voi kuunnella myös autoradion kautta. Häätäkeskuksen toiminta saattaa olla laajassa häiriötilanteessa tukossa, pitkittyvä sähköhäiriö voi myös häiritä matkapuhelinverkon toimivuutta. Avun saanti voi siis viipyä. Pelastuslaitokset ja hätäkeskukset antavat tilanteen varalta ohjeita.

Kuntien vastuulla on häiriötilanteessa väestön perushuolto eli esimerkiksi hätämajoituksen ja muonituksen järjestäminen. Viranomaiset ohjeistavat varaveden jakelusta. Pelastusviranomaiset vastaavat mahdollisista evakuoinneista sekä kiireellisistä pelastustehtävistä. Sähköyhtiöt antavat tietoja vikatilanteesta sekä muita neuvoja. Pelastuslaitokset ja aluehallintoviranomaiset tiedottavat kunta- ja aluekohtaisista toimista.

Lisätietoja:

Varautumisjohtaja Karim Peltonen, 040 169 0996